Uitvoeringsprogramma Spelen Zuid **2025-2026**

Om het aanbod en de kwaliteit van speelplekken in stadsdeel Zuid te verbeteren en aan te laten sluiten op de nieuwste inzichten rond spelen en bewegen, is het Programma Spelen actief. Hiermee geven we invulling aan de fysieke (vervangings)opgaven van de speelplekken in Zuid. Daarbij kijken we ook naar aanvullende kansen en opgaven op de locaties, zoals de verbetering van het groen en buurtinitiatieven, om zo meer positieve impact te maken voor de buurt.

Bestuurlijk visie stadsdeel Zuid

In Amsterdam Zuid werken we in 87 speelbuurten aan 191 speelplekken met als doel om de speelplekken te transformeren tot inspirerende, veilige en toegankelijke omgevingen waar kinderen, volwassenen en ouderen elkaar kunnen ontmoeten, (samen) spelen, ontdekken en bewegen.
We doen dit door:

- Het creëren van speelplekken die bijdragen aan de sociaal, cognitieve en motorische ontwikkeling van de gebruikers;
- Een nabij, gevarieerd en uitdagend aanbod van speelplekken met veilige routes te creëren;
- Te investeren in kwalitatief hoogwaardige, schone en veilige speelplekken die met de buurt in verbinding staan, rekening houdend met het cultureel-historisch erfgoed waar van toepassing;
- Iedere speelplek zo groen en duurzaam mogelijk in te richten;
- Speelplekken inclusief en toegankelijk in te richten;
- Bij de aanpak van een speelplek te anticiperen op kansen en ontwikkelingen;
- Per project betrekken we de omgeving en gebruikers. We maken vooraf kenbaar op welke wijze en ruimte er is in het kader van participatie.

Werkwijze

Om het aanbod en de kwaliteit van onze speelplekken in Zuid te verbeteren is sinds 2018 het Programma Spelen actief. Om tot een lijst van projecten te komen van de speelplekken die we willen gaan verbeteren de komende jaren, hebben we de volgende werkwijze:

1) **Vervanging van speeltoestellen (onderhoudsopgave):** de gemeente is eigenaar van de sport- en speelvoorzieningen in de openbare ruimte. Op basis van de jaarlijkse veiligheidsmetingen wordt bepaald in welk jaar sport- of speelvoorzieningen aan vervanging toe zijn. Dit leidt tot een overzicht van alle te vervangen speeltoestellen voor de komende jaren.
2) **Kansen voor verbetering en impact:** we verrijken de vervangings-opgave met gebiedsgerichte informatie. Voor iedere speelplek waar vervanging nodig is kijken we naar andere kansen, opgaven en ontwikkelingen op de desbetreffende plek, om het project aan te koppelen en zo meer impact te kunnen maken in de uitvoering. Denk aan herinrichtingen, groot onderhoud, buurtinitiatieven, sociale opgaven, kansen voor sporten en bewegen, onderhoud van groen en

waterberging. Uitgangspunt is om iedere speelplek duurzaam en inclusief in te richten.

3) Adviezen uit het **Speelruimteonderzoek:** in 2020 en 2023 is het totale speelaanbod in stadsdeel Zuid onderzocht door Bureau Speelplan, een onafhankelijk ontwerp-, inspectie- en adviesbureau gespecialiseerd in spelen, sporten en bewegen voor jong en oud. Het resultaat is een ruimtelijke analyse van de speel- en beweegmogelijkheden in de openbare ruimte in het stadsdeel, waaruit blijkt waar aanbod en kwaliteit van het aanbod in orde zijn en waar er maatregelen getroffen moeten worden om het aanbod en de kwaliteit te versterken. Per speelplek is advies uitgebracht over de afzonderlijke plek, maar ook over de speelbuurt waar het onderdeel van uitmaakt. [1]
4) **Programmering**: waar nodig worden projecten (ofwel de speelplekken die voortkomen uit de onderhoudsopgave) op basis van de gebiedsgerichte informatie en de adviezen uit het Speelruimte-onderzoek, naar voren gehaald of naar achteren verplaatst om aan te sluiten op andere ontwikkelingen op de desbetreffende plek of buurt. Tevens wordt in de programmering rekening gehouden met:

   . **Buurtbudgetten**: bewoners, ondernemers en organisaties kunnen plannen indienen voor het buurtbudget Zuid. De gemeente toetst of ze haalbaar zijn waarna de bewoners het beschikbare budget verdelen over de plannen door te stemmen. De gekozen plannen worden uitgevoerd. Indien een gekozen buurtbudgetplan betrekking heeft op spelen, wordt dit opgenomen in de programmering.

   . **Beweeg-/speelroutes:** in het stadsdeel streven we naar veilige beweeg-/speelgroutes tussen de diverse speelplekken. Dat zijn routes die speelplekken aan elkaar verbinden met speel- en sportaanleidingen, vergroening en kunst. Deze routes zijn weliswaar geen onderdeel van de onderhoudsopgave, maar komen voort uit de bestuurlijke visie. Zeker in een stadsdeel waar de openbare ruimte op sommige plekken zeer schaars is, vraagt spelen enige creativiteit.

   . **Flexibele ruimte**; idealiter behouden we enige flexibele ruimte in de beschikbare capaciteit binnen het Programma Spelen. Dit om **initiatieven** uit de buurt om een speelplek te verbeteren, die in loop van de uitvoering van de programmering binnenkomen, een plek te geven.

Participatie

Elke speelplek is uniek. Daarom stellen we per plek een participatieplan vast. Daarin maken we duidelijk welke belanghebbenden er specifiek rondom die plek zijn en wie gebruik maken van de speelplek. De uitgangspunten voor participatie rond speelplekken zijn;

- Kinderen (en indien mogelijk jongeren) krijgen altijd actief een stem in het participatietraject.
- We zetten ons extra in om het perspectief van mensen met een beperking te betrekken door hen zoveel mogelijk als ervaringsdeskundige uit te nodigen.

[1] Speelbuurt is het deel van een wijk of buurt waarin kinderen van 6 tot 12 jaar zich vrij kunnen bewegen zonder barrières als drukke wegen, watergangen, spoorlijnen of parken. Speelplekken zijn te verdelen in stedelijke totems (een park of grote openbare plek met daarin meerdere speelplekken), wijktotem (een inclusieve speelplek met veel (vrije) ruimte, voldoende uitdaging in speelobjecten en een hoge verblijfswaarde met voldoende groen, bankjes en afvalbakken) en buurt/blokspeelplekken (kleine plekken geschikt voor de speelbuurt of direct omwonenden).

- Bewoners die direct aan de speelplek wonen wordt altijd om advies gevraagd.
- Op speelplekken waar speeltuinvereniging en/of welzijnsorganisatie voor kinderen en jongeren actief zijn hebben zij een actieve rol in het participatieproces, en mogelijk het ontwerp-, programmerings- en beheerproces.
- In buurten die kwetsbaar zijn, willen we ook eigenaarschap en actie burgerschap stimuleren. Wanneer een speelplek op een plein zit met meerdere functies is er een pleinenaanpak met een eigen participatietraject. Bij speelplekken waar het mogelijk is om groen toe te voegen, onderzoeken we altijd of er behoefte is aan medebeheer. Zodat ook na de oplevering van de nieuwe speelplek de buurt en de gebruikers zich verantwoordelijk voelen voor het onderhoud van groen en de speelplek. We werken dan toe naar een beheerovereenkomst.

Voor de start van een project wordt in het participatieplan beschreven hoe de participatie wordt vormgegeven, wat het doel is en wat de ruimte is voor de belanghebbenden om invloed uit te oefenen. De portefeuillehouder stelt het participatieplan vast en nadien volgt publicatie op Open Amsterdam - Open Overheid - WOO. Na afronding van het participatietraject wordt een verslag opgesteld waarin het participatieproces wordt beschreven, hoe dit is verlopen, wat de opbrengst is en tot welke conclusie het projectteam is gekomen om tot een keuze voor het ontwerp van de speelplek te komen.

Programmering 2025-2026

Hierna volgt de programmering 2025-2026 waarbij 74 projecten aan vervanging toe zijn.* Waar mogelijk, is opgenomen welk aanverwant/ overkoepelend project de speelplekken of speelaanleidingen onderdeel van uitmaken. Eveneens is opgenomen of het een speelplek (incl. vervangingsopgave) of een speelaanleiding op een beweeg-/speelroute betreft.

Disclaimer

* Als een speelplek niet in dit uitvoeringsprogramma staat, kan het zijn dat toestellen 1-op-1 worden vervangen, speelplekken gekoppeld zijn aan een ander project of op een later moment opgepakt worden.
* Afhankelijk van de vervangingsopgave, conditionerend onderzoek, participatie, bestuurlijke besluitvorming of andere onvoorziene omstandigheden kan het zijn dat planningen wijzigen of plekken niet worden opgepakt.

Buitenveldert, Zuidas

PROGRAMMERING 2025 (17)

Hofjesaanpak: in 2025 worden meerdere Aldo van Eijck speelplekken opgeknapt in Buitenveldert. Per speelplek wordt gekeken welke toestellen en ondergronden aan vervanging toe zijn. We pakken meerdere hofjes gelijktijdig aan (per speelbuurt), om zorg te dragen voor de onderlinge samenhang en diversiteit tussen de hofjes. Onderstaande plekjes worden gelijktijdig aangepakt per speelbuurt:

- Cronenburg (1)
- Sandhorst 52, Dever 52, Overvoorde 52, Sonneveld 52 (4)
- A.J. Ernstraat 80 - Oversinge Oost / Dikninge (noord), A.J. Ernststraat/ Havikshorst 12, Kranenburg 42 (3)
- A.J. Ernststraat/Valkhof 12, A.J. Ernststraat/ Wijenburg 12, A.J. Ernststraat/ Loevestein 12, A.J. Ernststraat/ Doddendaal 12 (4)
- Duinbeek 14, Moermond 13, Ter Boede 14, Rietnesse 13 (4)
- Nijenburg, Assumburg (2)

PROGRAMMERING 2026 (18)

Hofjesaanpak: in 2026 worden meerdere Aldo van Eijck speelplekken opgeknapt in Buitenveldert. Per speelplek wordt gekeken welke toestellen aan vervanging toe zijn. We pakken meerdere hofjes gelijktijdig aan (per speelbuurt), om zorg te dragen voor de onderlinge samenhang en diversiteit tussen de hofjes.

- Oldengaarde 130, Sijpestein 138, Sijpestein 2, Sterkenburg, Rhijnestraat 138 (5)
- Gunterstein 26, Nieuwerhoek 26, Doddendaal 189, Loevestein 191, Wijenburg 213, Onstein 66, Kiefskamp (7)

Speelplekken

- Jachthavenweg (sporttoestellen)
- Amstelpark: in 2026 word een tijdelijke speeltuin gerealiseerd bij het Bastion

Beweeg-/speelroutes: verkennen van nieuwe speelmogelijkheden om bestaande speelplekken met elkaar te verbinden en meer diversiteit in het speelaanbod te creëren.

- Beatrixpark (Blob)
- Beatrixpark (richting Prinses Irenestraat)
- Speelroute Goudestein (2)

De Pijp, Rivierenbuurt

PROGRAMMERING 2025 (6)

Herinrichting Hemony- en Willibrodusbuurt: de herinrichting van de Hemonybuurt is een project, maar de volgende speelplekken en -routes worden als onderdeel van het project door het programma spelen opgepakt.

- Willibrorduslaan
- Hemonystraat
- Willibrordusstraat (plein) + route

Martin Luther Kingpark: op een van de speelplekken wordt een toestel vervangen door het programma spelen en elders in het park wordt sporttoestellen uitgebreid door het programma Parken.

- Martin Luther Kingpark tegenover President Kennedylaan 6
- MLK Vechtstraat: betreft een beweegroute van en naar het park die meegenomen kan worden bij het groot onderhoud in de straat.

Speelplekken:

- Hercules Seeghersstraat/Flinckstraat

PROGRAMMERING 2026 (7)

Herinrichting Gerard Doubuurt: vanwege de herinrichting van deze buurt worden twee speelplekken en onderlinge routes aangepakt. Per speelplek wordt gekeken welke toestellen en ondergronden aan vervanging toe zijn. Om de overlast voor de buurt zoveel mogelijk te voorkomen worden de speelplekken aangepakt voorafgaand aan de herinrichting.

- Tweede Jacob van Campen West (route)
- Quellijnplein (route)
- Doustraat
- Nicolaas Berchemstraat S84

Speelplekken:

- Merwedeplein 19: mogelijke vervanging van een speeltoestel en ondergrond. Voorstel om deze speelplek uit te breiden en te verbinden met het aanwezige/omliggende groen. Ook gezien de vele vragen uit de buurt hierom.
- Karel du Jardinstraat*
- Vechtplein / t.h.v. Gaaspstraat 11 (rainproof maatregelen treffen onder het sportveld)

Oud-Zuid

PROGRAMMERING 2025 (17)

Herinrichting Museumpleinbuurt: bij de herinrichting van de buurt worden ook de (potentiële) speelplekken aangepakt. Per speelplek wordt gekeken welke toestellen en ondergronden aan vervanging toe zijn en waar nieuwe mogelijkheden (beweegroutes) in de beperkte ruimte gerealiseerd kunnen worden. Deze beweegroutes verbinden de speelplekken aan elkaar.

- Museumplein (en routes)
- Hondecoeterstraat/ Hildebrandt van Loon school
- Nicolaas Maesschool (route Ban- en Bast-straat)
- Banstraat 46
- Mierisstraat
- Banstraat (route)
- Frans van Mierisstraat (route)
- Pieter de Hoochstraat (route)

Vondelpark: gezien het belang van deze speelplek (stadstotem) en de complexiteit van de vervangingsopgave (technische complexiteit toestel en intensiteit gebruik) wordt het Klauterpad in het Vondelpark door het programmateam uitgevoerd.

Het populaire speeltoestel 'boomtoppenpad' dat een aantal jaar geleden is verwijderd, willen we opnieuw realiseren onder voorbehoud van financiering.

Speelplekken: vervanging speeltoestellen) en soms ook de ondergrond, indien relevant toelichting opgenomen.

- Jacob Obrechtplein: vanwege het plaatsen van een riolering door Waternet zijn er kansen voor het vernieuwen van de kooi en een enkel toestel.
- Willaertstraat
- Bertelmanplein
- Valeriusplein
- Emmastraat

PROGRAMMERING 2026 (9)

Speelplekken:.

- Hobbemakade: vervanging van meerdere speeltoestellen die zijn vervroegd naar aanleiding van meldingen. Betrokken buurt-bewoners zijn momenteel de wensen uit de buurt aan het inventariseren.
- Scheltemaplein: vervanging van twee speeltoestellen. Eerder is hier een jeu de boulesbaan geplaatst en bleek de buurt erg betrokken. Rekening mee houden in het participatieproces.
- Schinkelhavenstraat
- Vlietstraat
- Artemisstraat
- Vondelpark (Aldo van Eyck locatie)

Beweeg-/speelroutes, speelbuurten met elkaar verbinden om meer aanbod en onderlinge verbinding mogelijk te maken.

- Rietwijkerstraat: vervanging van drie speelplekken op drie locaties maar door deze tegelijk op te pakken werken we aan het versterken van de verbinding tussen de plekken en het waarborgen van de diversiteit .
- Gerrit van Veenstraat: onderdeel van het groot onderhoud bij het Scheltemaplein. Biedt mogelijkheden om de speelbuurten met elkaar te verbinden waar het aanbod momenteel beperkt is.